

[Thorndahl]

kort redegørelse for den måde, problemerne da er blevet løst på.

Der er allerede blevet berørt mange andre problemer her i dag, og jeg vil forsøge at beskæftige mig med et, som jeg mener er meget væsentligt for dette område, for sådan som jeg opfatter specielt sygehusvæsenet, er det et meget lukket samfund, og da er denne debat med til at lave et lille kighul ind i denne sluttede kreds.

I almindelighed er det jo ikke politikerne mere i dette land, der styrer. Det er teknokraterne og bureaukraterne, fortrinsvis inden for den offentlige sektor. Politikerne af i dag – og sådan har det jo været længe – ligger i den grad underdrejet over for de såkaldte eksperter, at de har mere end vanskeligt ved at bevare overblikket over et offentligt område, endsige styre udviklingen inden for dette område med den sunde folkelige fornuft, som burde være kendetegnet for et folkestyre, for et demokrati.

Inden for sygehusvæsenet er dette endnu mere udtalt. I almindelighed kan politikerne jo ikke engang sproget, og ve den formastelige politiker, der forsøger sig med lidt sund fornuft inden for hospitalsområdet, f. eks. med en omfordeling af ressourcerne; så sker der det, at sundhedsvæsenets eller sygehusvæsenets pressionshold kaster sig over den forsvarsløse formastelige, der lynhurtigt får læst og påskrevet, og som rådvild ser sig trængt op i en krog af de hvidkitlede, der med løftet pegefinger som den store bastian fortæller den opskræmte offentlighed, at denne persons forslag, hvis man da forestillede sig, at dette vanvittige forslag blev gennemført, ville invalidere og dødsmerke så og så mange. Hospitalssektorens hurtige udrykningshold har på den måde fjernet betydelige dele af den nødvendige offentlige og politiske indsigt i og styring og ledelse af hospitalsvæsenet. Denne meningskontrol virker ikke blot udadtil. Den virker givetvis lige så effektivt indadtil. Der er næppe mange folketingsmedlemmer, der ikke privat har fået mange oplysninger om betydeligt ressourcespild inden for sygehusområdet. Det kan dreje sig om anskaffelse af avanceret teknologi, anskaffet enten af hensyn til nogle lægers behov for legetøj, som værktøj til at tilfredsstille enkelte lægers personlige ambitioner eller blot – og det er ikke mindst tilfældet – som led i prestigeræset i den indbyrdes kon-

kurrence mellem hospitalerne og deres enkelte afdelinger. Prisen for dette ressourcespild betaler de mange – altså patienterne – og ikke mindst det seriøst arbejdende og samvittighedsfulde personale, som vi også har på vore hospitaler.

Det seneste eksempel på denne meningskontrol inden for sygehusområdet leverede amtsborgmester Erling Tiedemann, Vejle amt, i december måned sidste år. Overlæge Mogens Andersen, Dyrehavegård hospital i Kolding, havde offentligt kritiseret, at amtets sygehusvæsen havde spildt – som han kaldte det – 6 mill. kr. på at købe en såkaldt helkropsscanner. Det er et meget avanceret udstyr, som utvivlsomt kun med fornuft og udbytte kan placeres nogle få steder i landet og altså efter overlægens mening ikke i en så provinsiel del af landet som Vejle amt. Overlægen mente derfor, at samfundet og sygehusvæsenet kunne få betydeligt mere ud af de 6 mill. kr. til andre ting end det indkøbte prestigelegetøj. Det måtte overlægen imidlertid ikke mene, sagde amtsborgmesteren, i hvert fald måtte han ikke sige det offentligt. Amtsborgmesteren beskylder i ret direkte vendinger – og altså også offentligt – overlægen for at være illoyal over for amtet og sygehusvæsenet.

Amtsborgmesterens fremgangsmåde, som efter min bedste overbevisning er en grov krænkelse af grundlovens bestemmelse om ytringsfrihed, illustrerer på udmærket måde, hvilke kræfter der er i sving for at lukke hospitalsverdenen for offentligheden.

Men det er min faste overbevisning, at vi har brug for, at først og fremmest lægerne, men da også hele det øvrige personale i sygehusvæsenet frigør sig for den misforståede kollegialitet, som i dag binder dem som fluer på et fluepapir, og at de også frigør sig for den administrativt pålagte mundkurv og deltager i den almindelige offentlige debat om sygehusvæsenet. Det vil demokratisere forholdene på hospitalerne og helt klart på lidt længere sigt sikre en betydelig bedre udnyttelse af de ressourcer, samfundet investerer i vores hospitaler i dag.

Jeg finder i øvrigt også, at det er rimeligt nu, da vi har en hospitalsdebat, at omtale planerne om rigshospitalet og nedlæggelsen af Finseninstitutet.

Efter min bedømmelse er det ud fra enhver fornuftsbetragtning ganske urimeligt at